

Hvidbog

Bemærkninger til høringssvar til Nationalparkfond Thys bestyrelses forslag til Nationalparkplan 2022-28 for Nationalpark Thy

29. september 2022

Indhold

Introduktion	3
1. Via University College (af 21. april 2022)	3
2. Lyngbyforeningen (af 23. maj 2022)	3
3. Danmarks Jægerforbund (af 1. juni 2022).....	6
4. Thisted Kommune (modtaget 9. juni 2022)	7
5. Fjordland (modtaget 22. juni 2022)	9
6. Naturstyrelsen (modtaget d. 8. juli 2022 efter høringsfristens udløb)	15

Introduktion

Bestyrelsens forslag til nationalparkplan for årene 2022-28 har i foråret 2022 været i offentlig høring i 12 uger jf. Lov om nationalparker § 21 stk. 2. Høringsfristen udløb d. 23. juni 2022.

Hvidbogen giver et samlet overblik over hørings svar – i den fulde ordlyd (eller med essensen heri), samt bemærkninger til hørings svarene fra nationalparkfondens sekretariat, samt et forslag til, hvad det kan have af konsekvenser for nationalparkplanen (og den tilhørende miljørapport), hvis bestyrelsen ønsker at imødekomme hørings svaret. Af konsekvensrubrikken fremgår også, hvis det efter sekretariatets vurdering kan være behov for at træffe beslutning om, hvorvidt en ændring regnes som væsentlig (og dermed betyder, at nationalparkplanen skal ud i en ny høringsrunde i 8 uger, jf. Lov om nationalparker § 23).

Der er modtaget fem hørings svar indenfor fristen, og et enkelt efter fristens udløb.

1. Via University College (af 21. april 2022)

Bemærkning i hørings svaret	Sekretariatets bemærkninger hertil	Anledning til ændringer
VIA University College takker for muligheden for at bidrage til høringen over Nationalparkplan for 2022-2028	Ingen	Ingen
VIA har ikke kommentarer til forslaget til Nationalparkplanen, men bakker op om Nationalpark Thys vision samt de konkrete kerneområder i forslaget, som vi ser som både vigtige og relev	Ingen	Ingen

2. Lyngbyforeningen (af 23. maj 2022)

Bemærkning i hørings svaret	Sekretariatets bemærkninger hertil	Anledning til ændringer
5.2 Bæredygtig udvikling Pkt. 5.2.1 Lyngby har oplevet en øget tilkørsel med biler og oplever for høj hastighed i byen. Vi vil rigtig gerne have vandrende og cyklende gæster og arbejder pt. for at overnatning i Redningshuset kan fortsætte. Vi ønsker ikke andre events eller lign. til byen.	Nationalparkfond Thy har ingen planer om events eller lignende i Lyngby, men anerkender Lyngbyforeningens arbejde om at sikre fortsat overnatning i Redningshuset til gavn for vandrende og cyklende gæster.	Ingen

<p>Vi ønsker et samlet blik fra NPT, Thisted kommune og Naturstyrelsen for at sikre nedsat hastighed, chikaner og færre parkerede biler i Lyngby.</p> <p>Vi ønsker et forslag fra de forskellige instanser, som vi i Lyngbyforeningen kan diskutere og forhåbentlig finde konsensus om.</p>	<p>Nationalparkfond Thy har ingen myndighed i relation til færdselslov, parkering og lignende. Her er det relevant at inddrage Thisted Kommune og evt. også Politiet eller andre.</p>	<p>Ingen</p>
<p>Thisted Kommunen har en P plads ved stranden, hvor der i sæsonen holder flere campere i flere døgn, trods skiltning om forbud. Der holder i højsæsonen ofte mange biler udenfor P pladsen. Dette bør begrænses.</p>	<p>Nationalparkfond Thy har ingen beføjelser i relation til parkeringsforhold og håndhævnning af forbud. Her må Thisted Kommune inddrages.</p>	<p>Ingen</p>
<p>Naturstyrelsen har en stor P plads i skoven. Den er fin til skovturgæster, men ikke for gæster, der vil til vandet eller gå af Redningsstien.</p>	<p>Ingen</p>	<p>Ingen</p>
<p>Mange gæster vil gerne vandre af Redningsvejen til Lodbjerg, Lyngby eller Stenbjerg. Turen er dog lang og vi oplever at folk parkerer i Lyngby for at opnå den en overkommelig afstand. NPT og vi er stolte og glade for Redningsstien. Men ligesom der nu bliver udvidet p plads i Lodbjerg, skal der findes en løsning i / udenfor Lyngby.</p>	<p>Nationalparkfond Thy deltager gerne i et fælles møde med Thisted Kommune mhp. at se, om der kan identificeres andre løsninger.</p> <p>Nationalparkfond Thy henviser i øvrigt ofte folk til at benytte sig af Nordjyllands Trafikselskabs Flextur.</p>	<p>Ingen</p>
<p>Vi ønsker derfor at Lyngby i handleplan kommer med som et område, hvor der sikres faciliteter - P plads i forbindelse med skilte ruter og stier af varierende sværhedsgrad.</p>	<p>Anlæg af parkeringspladser vil forventeligt kræve en tilladelse efter planloven.</p> <p>Nationalparkfond Thy deltager gerne i et fælles møde med Thisted Kommune mhp. at se, om der kan identificeres en løsning.</p> <p>Medmindre, der er velegnede offentligt ejede arealer, som enten Naturstyrelsen eller Thisted Kommune ønsker at stille til rådighed, ville der i givet fald skulle erhverves et areal til formålet evt. ved ekspropriation.</p>	<p>Ingen</p>

	<p>Nationalparkfond Thy kan jf. Lov om nationalparker § 14 indgå frivillige aftaler om offentlighedens adgang, herunder erhverve arealer, men det kræver, at der er noget, der både er relevant og kan købes.</p> <p>Nationalparkfonden har ingen mulighed for at erhverve arealer ved ekspropriation.</p>	
<p>Naturlig Vandbalance Pkt. 5.5.1. Som en by midt i NPT, ønsker vi at der tages hensyn til at de vådområder NPT ønsker, ikke medfører at vores huse og nærområder bliver mere fugtige. Altså gerne mere vand i naturen og mindre i og omkring husene. Vi kunne faktisk ønske os at der var endnu mere afløb fra området, end det er tilfældet i dag. Hvad er naturlig vandbalance og hvordan vil vandstanden påvirkes i fremtiden, hvis der lægges op til yderligere vådområder, samt som spået, mere nedbør. Vi ønsker præciseret at vandstandslogger opsættes med henblik på at udarbejde et projekt, der kan betyde at NPT ønske om vådområder og Lyngbyforeningens ønske om tørre huse og nærområder, kan opnåes bedst muligt.</p>	<p>Nationalparkfonden har som målsætning jf. bekendtgørelsen at skabe bæredygtige økosystemer med naturlig vandbalance og undersøger pt. vandstandsforholdene nærmere i samarbejde med Thisted Kommune, Naturstyrelsen og Lyngbyforeningen.</p> <p>Nationalparkfond Thy er enig i, at såfremt det er muligt at få mere vand i naturen uden at få mere vand i og omkring husene, vil det være et godt projekt.</p> <p>Nationalparkfonden kan kun gennemføre et projekt med ændrede afvandingsforhold, såfremt der kan opnås enighed med de berørte lodsejere og gives tilladelse jf. Vandløbsloven m.v.</p>	<p>Nyt uddybende afsnit efter sidste sætning på s. 40: "Nationalparkfonden kan kun gennemføre et projekt med ændrede afvandingsforhold, såfremt der kan opnås enighed med de berørte lodsejere og gives tilladelse jf. Vandløbsloven m.v."</p>
<p>Der er iøvrigt mange gode beskrivelser om borgerinddragning, løsninger i fordragelighed m.v. Og det medvirker vi meget gerne til. Vi synes desuden at de punkter vi indsendte under idéudviklingen til årsplan er med i et vist omfang, på det meget overordnede niveau, som denne Naturparkplan beskriver.</p>	<p>Det er selvfølgelig altid dejligt.</p>	<p>Ingen</p>

3. Danmarks Jægerforbund (af 1. juni 2022)

Bemærkning i høringsvaret	Sekretariatets bemærkninger hertil	Anledning til ændringer
Danmarks Jægerforbund har gennemlæst forslag til Nationalparkplan 2022-28 for Nationalpark Thy, hvilket giver anledning til følgende overordnede bemærkninger. Indledningsvis vil vi gerne fremhæve, at det er en ualmindelig velformuleret nationalparkplan, som har været en sand fornøjelse at læse.	Det er selvfølgelig altid dejligt.	Ingen
Vi er meget enige med formanden for Nationalpark Thy i hans betragtninger i forordet om, at naturen i Nationalpark Thy er unik, og at formidlingen om, hvad naturen har at byde på, og hvad vi særligt skal passe på, er utrolig vigtig.	Ingen	Ingen
Der er i nationalparkplanen lagt stor fokus på at opnå sammenhæng mellem klitarealerne ved rydning af læhegn, små beplantninger og lignende. I den forbindelse vil Danmarks Jægerforbund gerne understrege vigtigheden af, at der også bevares sammenhæng af skovområder. Det er desuden vigtigt med en mosaikstruktur i overgangszonen mellem skoven og klitheden, så der sikres en biotop til hjortevildtet, hvor de både kan bidrage med den naturlige pleje af klitheden og have mulighed for at kunne søge dækning.	Der henvises til Bekendtgørelse om Nationalpark Thy § 3, 2): Der skal skabes større sammenhæng mellem nationalparkens naturområder og landskaber, herunder især klit- og klithedearealer.	Ingen
Danmarks Jægerforbund bifalder, at nationalparken arbejder på at bevidstgøre befolkningen og turister om vigtigheden af hensynsfuld færdsel i naturen – herunder at hunde skal føres i snor, hvilket desværre ikke falder alle lige naturligt.	Ingen	Ingen
Moniteringen af færdslen i nationalparken opfatter vi som en meget positiv indsats, da resultaterne netop giver mulighed for at vise, om eventuelle stier og lignende skal ændres for at beskytte sårbare naturområder	Ingen	Ingen
Vi har i henhold til Danmarks Jægerforbunds natursyn tidligere givet udtryk for, at vi af hensyn til vildtets frie bevægelighed ønsker så få hegn som muligt i den danske natur. Færre hegn	Nationalparkfond Thy inviterer til en dialog med Naturstyrelsen om problemstillingen for såvidt de statsejede plantager.	Ingen

give alt andet lige også færre skader på vildtet. Derfor vil vi gerne gøre opmærksom på, at der på statens arealer inden for nationalparkgrænsen stadigvæk findes mange hegn, der bør fjernes, da deres oprindelige funktion ikke længere er nødvendig for trækulturere.		
Når Hanstholm Fyr bliver etableret som en del af "Trædested i Naturen", vil Danmarks Jægerforbund som lovet meget gerne bidrage med vores viden om hjortevildt generelt og kronvildtet især.	Planlægningen er allerede i proces og Jægerforbundets rådsrepræsentant har medvirket som ressourceperson i processen	Ingen
Vi er meget tilfredse med indholdet af nationalparkplanen for 2022-2028 og ser frem til fortsat at tage del i arbejdet med at gøre Nationalpark Thy til et levende, spændende, inspirerende og oplevelsesrigt sted at besøge for såvel lokalbefolkningen som turister	Det er selvfølgelig altid dejligt.	Ingen

4. Thisted Kommune (modtaget 9. juni 2022)

På vegne af Thisted Kommunalbestyrelse vil vi takke for invitationen til at indgå i høringsfasen vedrørende nationalparkplanen for perioden 2022-2028, og vi har følgende bemærkninger:

Bemærkning i høringssvaret	Sekretariatets bemærkninger hertil	Anledning til ændringer
Kommunalbestyrelsen anerkender det som et godt og gennearbejdet oplæg og betragter de beskrevne indsatser i den kommende planperiode som interessante og relevante. Det gælder både naturbeskyttelsen, naturgenopretningen, formidlingen, erhvervsudviklingen og samarbejdet med forskellige interessenter.	Det er selvfølgelig altid dejligt.	Ingen
Thisted Kommune er meget enig i Nationalparkfond Thys fokus på at skabe et attraktivt område for bosætning, erhverv og turisme. Derfor er der også opbakning fra Thisted Kommune til planens indsats med at udarbejde en strategi for erhvervs- og turismesamarbejdet, som i sidste ende kan bidrage til øget omsætning, flere arbejdspladser og nye virksomheder i Thy. Med udarbejdelsen af en sådan	Det er glædeligt, at Thisted Kommune gerne indgår i udarbejdelsen af en strategi for erhvervs- og turismesamarbejdet, således at man i fællesskab skaber et endnu mere attraktivt område at bo, arbejde og være turist i gennem gensidig udnyttelse af hinandens potentialer og ressourcer og som medfører, at der	Ingen

<p>strategi i et tæt, gensidigt inspirerende og udviklende samarbejde med Thisted Kommune, Thy Erhvervsforum, Thy Turistforening, Destination Nordvestkysten, Dansk Kyst og Naturturisme, Partnerskab for Vestkystturisme og VisitDenmark vil der kunne skabes en endnu mere målrettet erhvervsindsats. Der vil ligge en stor værdi i at inddrage turismefaglige perspektiver fra alle disse aktører.</p> <p>Thisted Kommune ser gerne, at denne strategiske indsats kan forfølges allerede i nationalparkplanens første år, sådan at det momentum som turismeerhvervet oplever på bagkant af corona-krisen kan understøttes bedst muligt. Og indsatsen kan med fordel favne alle de virksomheder på kanten af Nationalpark Thy, som på forskellig vis udbyder eller har interesse i at udbyde naturbaserede oplevelser og produkter. I den sammenhæng vil Thisted Kommune desuden gerne opfordre til, at "Masterplan 2019-2029 – Et helstøbt Cold Hawaii" tænkes ind i arbejdet. Masterplanen retter blandt andet fokus på den fællesmængde der ses mellem Nationalpark Thys og Cold Hawaiis brugere, lokaliteter, rammer, faciliteter og formidlingspunkter.</p>	<p>skabes større omsætning for alle, herunder bidrag til nationalparkfondens arbejde for at skabe bedre natur.</p> <p>Det er vigtigt, at udviklingen af friluftsliv og turisme sker på et bæredygtigt grundlag, og sårbare naturområder beskyttes mod slitage og forstyrrende færdsel og ophold jf. Bekendtgørelse om Nationalpark Thy §3, 7) og 8). Der har allerede været en ganske betydelig vækst i området gennem nationalparkens første 14 år. Det er således vigtigt i udarbejdelsen af en strategi for erhvervs- og turismesamarbejdet, at sikre en bæredygtig udvikling i lokalområdet. Dvs man skal ikke alene have øje for en yderligere øgning i omsætningen hos virksomheder og skabelsen af arbejdspladser og nye virksomheder, men også øje for at der skabes værdi for naturen – således at en yderligere økonomisk udvikling bl.a. er ved hjælp af regenerativ turisme.</p> <p>Hvornår indsatsen sættes i værk afhænger i høj grad af ressource- og prioriteringsspørgsmål.</p>	
<p>I forhold til den indsats der vedrører at genskabe vandbalancen i landskabet, er det kommunalbestyrelsens ønske, at sådanne tiltag aftales konkret i samarbejde med de bagvedliggende lodsejere.</p>	<p>Jf. Lov om nationalparker § 14 er nationalparkfondens virkemidler for at realisere planen at indgå frivillige aftaler om bl.a. naturgenopretning eller købe fast ejendom. Aftaler kan tinglyses på ejendommen.</p> <p>Nationalparkfonden har således kun hjemmel til at genskabe den naturlige vandbalance gennem frivillige aftaler med alle berørte lodsejere.</p>	<p>Nyt uddybende afsnit efter sidste sætning på s. 40:</p> <p>"Nationalparkfonden kan kun gennemføre et projekt med ændrede afvandingsforhold, såfremt der kan opnås enighed med de berørte lodsejere og gives tilladelse jf. Vandløbsloven m.v."</p>

Høring i forvaltningerne har ikke afstedkommet øvrige perspektiver. Vi håber, at Nationalpark Thy kan inddrage disse overvejelser i planen for perioden 2022-2028.	Se ovenstående	Ingen
--	----------------	-------

5. Fjordland (modtaget 22. juni 2022)

Bemærkning i høringsvaret	Sekretariatets bemærkninger hertil	Anledning til ændringer
Fjordland bakker som lokal landboforening op om, at der af hensyn til en styrkelse af natur og biodiversitet sker en fortsat udvikling af den værdifulde natur i Nationalpark Thy, og at indsatserne i planen bygger på frivillige aftaler med lodsejere.	Det er selvfølgelig altid dejligt.	Ingen
I forbindelse med en styrkelse af den vildere natur i Nationalpark Thy, herunder en ventet etablering af en Naturnationalpark Hanstholm, er det vigtigt, at man overvejer og nøje analyserer, hvilke konsekvenser det vil kunne få for de omkringliggende produktionsarealer. For eksempel vil meget høje bestande af vildt – især kronvildt - kunne have konsekvenser for omfanget af vildtskader på tilstødende marker ligesom ændringer i hydrologien også vil kunne få betydning for naboarealer. Hvis det viser sig, at private arealer påvirkes, skal der indledes en dialog med berørte lodsejere og evt. negative konsekvenser skal afbødes eller erstattes fuldt ud. Der er således behov for en tæt dialog og inddragelse af interessenter og samarbejdspartnere, og Fjordland stiller sig i den forbindelse til rådighed i forbindelse med for eksempel dialog med berørte lodsejere i den videre proces	<p>Fjordland bør rejse alle presserende spørgsmål direkte overfor Naturstyrelsen i forhold til etablering af naturnationalparken, samt gennem det arbejde, der pågår omkring en forvaltningsplan for Naturnationalpark Hanstholm, hvor der er inviteret til en bred dialog.</p> <p>Hvor der er tale om privatejede produktionsarealer beliggende indenfor Nationalpark Thys afgrænsning, men udenfor den kommende naturnationalpark, indgår Nationalparkfond Thys sekretariat gerne i en dialog med Fjordland og Naturstyrelsen vedr. tilvejebringelse af en sådan analyse.</p> <p>En analyse vurderes at kunne rummes indenfor indsatsen omkring naturlig vandbalance og/eller sammenhængende klitnatur.</p> <p>For så vidt angår afbødning eller erstatning vurderes det, at Nationalparkfond Thy ikke har hjemmel til at udbetale erstatning for arealer beliggende udenfor</p>	Ingen

	nationalparkens afgrænsning. Her må henvises til Naturstyrelsen eller Thisted Kommune.	
Fjordland finder det helt afgørende, at der i forbindelse med udarbejdelsen af indsatsplaner under Nationalparkplan 2022-28 også skal gennemføres analyser af konsekvenser for blandt andet naboarealer. Det kan både være i forhold til ændrede afvandingsforhold, konsekvenser for jagt, konsekvenser for mulighederne for at regulere skadevoldende vildt og invasive arter og konsekvenser ift. publikumstryk m.v.	Nationalparkfond Thy indgår gerne i en dialog med Fjordland herom. Når der fx laves en teknisk forundersøgelse af muligheden for at genskabe naturlig hydrologi, er det vigtigt for Nationalparkfond Thy, at alle arealer – indenfor som udenfor, der vurderes at blive påvirket af et muligt naturgenopretningsprojekt – indgår i konsekvens-vurderingen. Det er håbet, af Fjordland gerne indgår i arbejdet fx gennem Landbrug & Fødevarers repræsentant i nationalparkfondens bestyrelse.	Ingen
I forbindelse med en sådan konsekvensvurdering skal det også indgå om etablering af naturlig hydrologi kan betyde, at der udvikler sig ammoniakfølsom natur, som på sigt kan betyde restriktioner for nærliggende husdyrproduktioner jf. Husdyrgodkendelsesloven. Der bør ske en screening af konsekvenser for nærliggende husdyrbrug og efterfølgende i planlægningen tages højde for, at disse ikke påvirkes i negativ retning. Der kan i den forbindelse henvises til forslag fra Landbrug & Fødevarer og Danmarks Naturfredningsforening om, at ny natur ikke skal afkaste ammoniakrestriktioner	Det bemærkes, at den særlige klitnatur, der findes i Nationalpark Thy generelt må anses for at være sårbar overfor kvælstof. Det betyder således, at der kan være en modsætning mellem Fjordlands forslag om at screene for konsekvenser for nærliggende husdyrbrug i relation til genetablering af ammoniakfølsom natur, og nationalparkbekendtgørelsens målsætning om at skabe større sammenhængende klit- og klithedelandskaber, herunder sikre naturområderne mod bl.a. næringsstofftilførsel såvel som virkemidlet omkring frivillige aftaler med lodsejere. Landbruget i Thy, Foreningen af lodsejere i Nationalpark Thy samt Landbrug & Fødevarer tilkendegav i høringsvar til den første nationalparkplan for Nationalpark Thy for 2010-2016, at arealer udenfor nationalparkens afgrænsning ikke bør indgå i nationalparkfondens indsatser. Det havde som konsekvens, at foreslåede projekter udenfor	Ingen

	<p>nationalparkens afgrænsning, som kunne have en positiv effekt indenfor, blev taget ud af planen.</p> <p>Det er sekretariatets umiddelbare vurdering, at der ikke kan ydes erstatning udenfor nationalparkens afgrænsning for projekter, der sker gennem frivillige aftaler med lodsejere.</p>	
<p>I forhold til muligheden for at regulere skadevoldende vildt er det helt afgørende, at en vildere natur og naturnationalparken ikke kommer til at hindre de lokale og regionale indsatser, der igangsættes for blandt andet at opnå en balanceret og bæredygtig bestand af hjortevildt, således at markskader begrænses mest muligt – herunder tiltag med jagt og regulering. En stor bestand af især kron dyr kan have den negative konsekvens, at der opstår flere markskader på de omkringliggende arealer. Denne problemstilling skal også analyseres i en konsekvensvurdering for naboarealerne, så det sikres, at nationalparken ikke øger andelen af markskader fra bl.a. kron dyr. Det er afgørende, at nationalparken arbejder tæt sammen med blandt andet den regionale hjortevildtgruppe om hjortevildtforvaltningen</p>	<p>I nationalparkfondens indsatser søges i vidt muligt omfang konsekvenser afdækket i forundersøgelser. Da bestyrelsen har repræsentanter for alle de organisationer, der måtte tænkes at have en interesse heri, forventes det at bestyrelsens beslutninger sker på baggrund af en afvejning af interesser.</p> <p>Nationalparkfond Thy arbejdede i den første planperiode på at tilvejebringe data om kron dyrenes færden over tid ved mærkning. Men det lykkedes aldrig at indfange dyr til undersøgelsen.</p> <p>Der er siden skabt kontakt til forskere på Aarhus Universitet, som ventes at kunne bidrage til et sådant projekt. Det foreslås, hvis der er interesse herfor i bestyrelsen, at der kan søges iværksat et forskningsprojekt i samarbejde med Aarhus Universitet, der søger at øge vidensgrundlaget om kron dyrenes færden over tid. Det vurderes, at der vil være behov for ekstern finansiering hertil, som kan søges via fonde m.v. Er der nogle af de særligt interesserede organisationer, der har mulighed for at bidrage hertil, ventes det at have en positiv effekt på fonde.</p> <p>Nationalpark Thy indgår gerne i en dialog med Naturstyrelsen og Thisted Kommune om</p>	<p>Ingen</p>

	krondyrforvaltningen, herunder bidrager til at formidle viden fra forskning og forvaltning videre.	
Forvaltningen af Nationalpark Thy skal hvile på et fagligt grundlag og skal som udgangspunkt målrettes de naturværdier, der er eller ønskes i parken. For eksempel bør der ikke fastlægges generelle regler om forbud mod jagt, fiskeri, biavl eller andre aktiviteter, herunder offentlighedens adgang.	Nationalparkfond Thy har ingen hjemmel i lovgivningen til at fastlægge regler om forbud – hverken mod jagt, fiskeri, biavl eller andre aktiviteter, herunder offentlighedens adgang. Nationalparkfond Thy kan alene pålægge restriktioner i tilknytning til eventuelle frivillige aftaler med relevante lodsejere. Populært sagt, er der "gulerod snarere end stok" i nationalparkfondens værktøjskasse.	Ingen
Fjordland skal endvidere gøre opmærksom på, at der i dag er en række landmænd, som forpagter arealer af staten og som har tilrettelagt deres drift på muligheden for at kunne forpagte arealer fra staten. I forbindelse med indsatsplaner og en evt. overgang til nationalpark på sådanne arealer skal det sikres, at forpagtere ikke opsiges i utide uden kompensation, og at der i videst muligt omfang forsøges at tilvejebringe erstatningsarealer til de som måtte ønske dette.	Fjordland bør rejse alle presserende spørgsmål direkte overfor Naturstyrelsen i forhold til etablering af nationalparken, samt gennem det arbejde, der pågår omkring en forvaltningsplan for Nationalpark Hanstholm, hvor der er inviteret til en bred dialog. Såfremt Naturstyrelsen opsiger kontrakter i utide, bør problemet søges løst med Naturstyrelsen. Her ses det ikke umiddelbart relevant at inddrage nationalparkfonden. Det har generelt stor værdi, at en række arealer afgræsses, så nationalparkfonden ser ingen modsætning i dette forhold.	Ingen
Som beskrevet ovenfor, er Fjordland – i lighed med Landbrug & Fødevarer - imod et generelt forbud mod bier i en (natur)nationalpark. Bier skal vurderes som en del af forvaltningsplanen og bør ikke per definition udelukkes. Der er i Danmark ikke forskel på bigårde drevet af erhvervsbiavlere og fritidsbiavlere, da man i Danmark ikke praktiserer de store kommercielle bigårde, som man gør i andre lande.	Fjordland bør rejse alle presserende spørgsmål direkte overfor Naturstyrelsen i forhold til etablering af nationalparken, samt gennem det arbejde, der pågår omkring en forvaltningsplan for Nationalpark Hanstholm, hvor der er inviteret til en bred dialog. Såfremt Naturstyrelsen opsiger kontrakter i utide, bør problemet søges løst med	Ingen

<p>Det er derfor mere korrekt at opstille kriterier for størrelsen på bigårdene, samt selvfølgelig hvor og hvor mange bigårde man kan have i Nationalpark Thy. Honningbierne er naturligt hjemmehørende i Danmark. De hører oprindeligt til i naturskoven og er kommet til Danmark, da skoven indvandrede efter den sidste istid. Honningbierne er uden sammenligning den vigtigste bestøver i såvel dyrkede, som i naturområder, hvis man ser på mængden af planter der bliver bestøvet af insekter.</p>	<p>Naturstyrelsen. Her ses det ikke umiddelbart relevant at inddrage nationalparkfonden.</p> <p>Nationalparkfond Thy arbejder ikke for et forbud mod hverken bier eller biavl, men er opmærksomme på, at der som led i implementeringen af en naturnationalpark kan være eksisterende studepladser på statsejede arealer, der ikke fornyes efter aftaler ophører.</p>	
<p>Fjordland bemærker, at for et vandløb, der løber gennem for eksempel et beboet område eller et område med produktion, enten opstrøms og nedstrøms i forhold til Naturnationalpark Thy, kan det være et nærmest umuligt krav, at vandløbet skal afspejle uberørte forhold med en naturlig afstrømning og dynamik. Derudover er det vigtigt, at vandløbsforvaltningen tager hensyn til naboarealer med landbrugsproduktion nedstrøms vandløbet, og at denne sikrer effektiv vandafledning, så der ikke sker yderligere oversvømmelser på landbrugsarealer nedstrøms.</p> <p>Der skal således ikke kunne igangsættes indsatser, der kan have konsekvenser for naboarealer, både opstrøms og nedstrøms vandløbet, med mindre der på forhånd er truffet aftaler med de berørte lodsejere vedr. en passende compensation for evt. oversvømmelser, opstemning af vand eller lign. Hvis det på trods af konsekvensanalyser jf. ovenstående alligevel efter en periode viser sig, at et vandløbsprojekt får u hensigtsmæssige konsekvenser for naboarealer, bør ansvaret herfor være hos nationalparkmyndighederne, der skal sikre erstatning til berørte lodsejere.</p> <p>Vandløbslovens §23 også gælder for nationalparker. Heraf fremgår følgende: "Enhver, der</p>	<p>Nationalparkfond Thy kan alene gennemføre naturgenopretningsprojekter gennem frivillige aftaler med alle berørte lodsejere eller gennem opkøb jf. Lov om nationalparker § 14. Der kan i forbindelse med aftaler kompenseres for tab.</p> <p>I tilfælde, hvor der vil blive påvirket arealer udenfor Nationalpark Thy, vil vi i samarbejde med de relevante parter fx Thisted Kommune, Fjordland, Naturstyrelsen samt evt. fonde søge at finde en løsning, således at lodsejere kompenseres for det tab, som en aftale måtte påføre lodsejeren.</p> <p>Nationalparkfond Thy henviser til oversigten over nødvendige tilladelser og dispensationer (afsnit 6 s. 70), at det i nogle af indsatserne bl.a. kræver en tilladelse jf. Vandløbsloven.</p>	<p>Ingen</p>

<p>luder tab ved en regulering, ved forandring af vandstanden i en sø, eller ved anlæg af nyt vandløb, har ret til erstatning, jf. vandløbslovens § 23". Det betyder at såfremt de ønskede ændringer af de hydrologiske forhold i nationalparken nødvendiggør vandløbsregulering eller vandløbsrestaurering, og dette kræver vandløbsmyndighedens godkendelse, så skal tab som følge af foranstaltningerne erstattes – for eksempel tab som følge af ændret mulighed for arealanvendelse for berørte lodsejere.</p>		
<p>I forbindelse med etablering af en vildere natur, herunder en naturnationalpark, bør til enhver tid sikres, at der etableres hegn, der kan sikre, at udsatte dyr ikke bevæger sig ud på tilstødende arealer. Dette skal sikres både af hensyn til skader på landbrug, skovbrug og gartneri samt af veterinære hensyn. Det skal gælde for både udsatte husdyr eller forvildede racer af husdyr, samt hvis der tilstræbes at holde naturligt forekommende vildt i tætheder, som er højere end det er tilfældet uden for de hegnende arealer.</p>	<p>Fjordland bør rejse alle presserende spørgsmål direkte overfor Naturstyrelsen i forhold til etablering af naturnationalparken, samt gennem det arbejde, der pågår omkring en forvaltningsplan for Naturnationalpark Hanstholm, hvor der er inviteret til en bred dialog.</p> <p>Såfremt Nationalparkfond Thy indgår frivillige aftaler med lodsejere, der involverer opsætning af hegn mhp. afgræsning, er det ejerens ansvar at sikre, at dyrene, der holdes i indhegningen ikke løber ud, alternativt kan ansvaret overføres til forpagteren.</p>	<p>Ingen</p>
<p>I forbindelse med opsættelse af større hegninger, bør der altid ske en forudgående udredning af evt. konsekvenser for både vildtet, rekreative interesser og for tilstødende arealer. Dette kan for eksempel være jagtmæssige konsekvenser som følge af, at vildtets frie bevægelighed forhindres eller konsekvenser som for eksempel et større publikumstryk som følge af, at tidligere tilgængelige arealer hegnes og evt. bliver mindre attraktive for forskellige former for friluftsliv.</p>	<p>De typiske hegn, der etableres i samarbejde med lodsejere, er to-trådede kreaturhegn, som det fortælleres, ikke er noget større problem for vilde dyrs – især hjortes – bevægelighed.</p> <p>I projekter, der gennemføres i Nationalpark Thy sker der altid gennem involvering af råd og bestyrelse en afvejning af de forskellige interesser set i forhold til det primære formål jf. bekendtgørelsen, der søges opnået.</p>	<p>Ingen</p>

<p>Når dyr holdes under hegn, vil der være et forvaltningsansvar, der skal sikre, at dyrene ikke påføres unødigt lidelse. Der skal således som minimum ske en regulering af bestandene i tilfælde af voldsomt begrænset fødegrundlag eller lign., og dyreværnsreglerne skal følges. Man kan generelt med fordel inddrage lokale dyreholdere i driften, hvilket i høj grad vil bidrage til den lokale opbakning.</p>	<p>Fjordland bør rejse alle presserende spørgsmål direkte overfor Naturstyrelsen i forhold til etablering af nationalparken, samt gennem det arbejde, der pågår omkring en forvaltningsplan for Nationalpark Hanstholm, hvor der er inviteret til en bred dialog.</p> <p>Nationalparkfonden har ingen hjemmel til at fravige dyreværnslovens regler.</p>	<p>Ingen</p>
<p>Hvis det på sigt gøres muligt at lade udsatte dyr dø naturligt og ligge til naturligt forfald (ådsler) er det vigtigt, at der ved ændringer i det veterinære trusselsbillede – for eksempel ved udbrud af alvorlige veterinære sygdomme – om nødvendigt kan foretages en omgående ændring af en sådan forvaltningspraksis, idet det for eksempel kan blive afgørende at kunne monitorere dødsårsag også hos forvildede dyr og evt. dæmme op for smittespredning</p>	<p>Fjordland bør rejse alle presserende spørgsmål direkte overfor Naturstyrelsen i forhold til etablering af nationalparken, samt gennem det arbejde, der pågår omkring en forvaltningsplan for Nationalpark Hanstholm, hvor der er inviteret til en bred dialog.</p>	<p>Ingen</p>

6. Naturstyrelsen (modtaget d. 8. juli 2022 efter høringsfristens udløb)

Bemærkning i høringssvaret	Sekretariatets bemærkninger hertil	Anledning til ændringer
<p>Naturstyrelsen har med stor interesse gennemlæst forslag til "Nationalparkplan 2022-28 for Nationalpark Thy".</p> <p>Naturstyrelsen vil gerne kvittere for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • en velskrevet og grundigt gennearbejdet nationalparkplan, som er visuelt meget flot. • En nationalparkplan med en god balance mellem formålet med Nationalpark Thy, målsætninger for nationalparkens udvikling samt de mange konkrete forslag til indsatser inden for de to søjler; Vildere natur og Bæredygtig udvikling, samt en række indsatser, der går på tværs af de to søjler. 	<p>Ingen</p>	<p>Ingen</p>

<ul style="list-style-type: none"> • En inddragelse af Naturstyrelsen som lodsejer i forhold til konkrete projektideer. 		
Naturstyrelsen har været tæt involveret i drøftelser omkring nationalparkplanen som lodsejer af 75% af nationalparkens arealer, samt i regi af Naturstyrelsens plads i bestyrelsen for Nationalpark Thy.	Ingen	Ingen
Naturstyrelsen ser gode muligheder for, at det arbejde, der sker i regi af henholdsvis nationalparken og Naturstyrelsen kan understøtte hinanden og give et yderligere løft til en række områder.	Ingen	Ingen
Naturstyrelsen administrerer en meget stor del af arealerne inden for Nationalpark Thys afgrænsning og det er derfor særdeles centralt, at der også på sigt er et frugtbart samarbejde. Det skal bemærkes, at en stor del af Naturstyrelsens arealer i nationalparken er internationalt beskyttede Natura 2000 områder med en række internationale forpligtelser. Samtidig indgår mange af Naturstyrelsens arealer i fredninger, diverse beskyttelser, driftsplaner, og dertil er der forvaltningsplaner for urørt skov på vej, samt etableringen af Naturnationalpark Hanstholm.	Det er der fuld opmærksomhed på	Ingen
Naturstyrelsen ser i øvrigt en fælles koordination af formidlingen af områdets natur og muligheder for friluftsliv og turisme som en naturlig del af samarbejdet med Nationalpark Thy.	Det er glædeligt	Ingen
<p><u>Generelle kommentarer:</u> Det bør være mere tydeligt i teksten, hvornår det er Nationalparkfond Thy der vil/gør noget, og hvornår det er Nationalpark Thy, som geografisk område med flere lodsejere herunder NST. Det bliver uklart, når "nationalparken" gennem teksten både bruges i betydningen Nationalpark Thy som geografisk område og i betydningen Nationalparkfond Thy.</p>	<p>Det foreslås imødekommet.</p> <p>Det bemærkes dog, at der allerede i forbindelse med designprogrammet fra Miljøministeriet og i udpegningsbreve m.v. ofte bruges betegnelsen "Nationalpark Thy" også om organisationen, der rettelig bør betegnes Nationalparkfond Thy. Det er især på basisniveau, at det beskriver nationalparkfondens</p>	Konsekvensrettes

	<p>indsatser, mens mellem og højt niveau involverer samarbejder og/eller ekstern finansiering.</p> <p>Det bemærkes i øvrigt, at nationalparkfonden kan planlægge ud over nationalparkfondens egne aktiviteter, herunder planlægge for den ønskede, samlede udvikling og herunder også inkludere både lodsejere og organisationer, myndigheder m.v. der bidrager til udviklingen af området</p>	
<p>Når det kommer til friluftsliv og ”forstyrrende adfærd” er det fint at have fokus på at beskytte sårbare arter og naturtyper, men man skal være opmærksom på at folk har ret til at færdes på naturarealer, så længe det sker inden for naturbeskyttelseslovgivningen. Vil man undgå eller mindske færdsel har man grundlæggende set tre håndtag – benytte lovgivningens muligheder for at gribe ind, samarbejde med lodsejer og guidning af brugerne</p>	<p>Det er en kendt problemstilling også fra nationalparker i vores nabolande som fx Norge, hvor der både er allemandsret og samtidig venligt henvises til, at man så vidt muligt bør færdes på stier.</p> <p>Nationalparkfond Thy foreslår ikke indgreb i forhold til adgangsrettigheder på statens arealer, hvor der er fri fladefærdsel jf. lov om naturbeskyttelse, men <i>nudging</i> af gæsterne i kommunikationen med dem. Det kan fx også involvere dialog med lodsejere om omlægning af stier og lign. i tilfælde af, at forstyrrelsesfølsomme arter slår sig ned i et område (fx en fiskeørn, der bygger rede).</p> <p>Kun miljøministeren kan fastsætte regler om helt eller delvist at lukke af for offentlighedens adgang til statsejede arealer, hvis særlige forhold taler derfor (jf. naturbeskyttelseslovens §§22-27).</p>	Ingen
<p><u>Kommentarer til 4.1</u> Nationalpark Thy skriver i planen, at "<i>Naturstyrelsen Thy har i 2016 udarbejdet en driftsplan for statsejede arealer både i og uden for nationalparken. Nationalparkplanen er udarbejdet således, at den giver mulighed for at aftale med Naturstyrelsen, at de statslige driftsmidler</i></p>	<p>Formuleringen henviser til bemærkningerne til forslag til lov om nationalparker under punkt 4. Økonomiske og administrative konsekvenser vedr. statens driftsmidler. Afsnit 4.1 Baggrund: "<i>Den offentlige finansiering vil afhænge af finansieringsbehovet for den enkelte nationalpark og mulighederne for finansiering fra anden</i></p>	Ingen.

<p><i>målrettes mod realisering af nationalparkplanen, som det fremgår af bemærkningerne til forslag til Lov om nationalparker".</i></p> <p>Naturstyrelsen bemærker til dette, at Naturstyrelsens driftsplaner har fokus på realisering af Naturstyrelsens egne mål for alle de statsejede arealer både i og uden for nationalparken. Kun dér hvor der er synergieffekter ml. Naturstyrelsens mål og nationalparkens mål, kan der være tale om, at midler målrettes mod realisering af nationalparkplanen, men at dette jo heldigvis også er tilfældet en del steder da parterne jo har koordineret planlægningen.</p>	<p><i>side. Det vil blive tilrettelagt således, at incitamentet til medfinansiering ikke fjernes. Der skal afsættes statslige midler til nationalparkfondens arbejde med etablering og udvikling for at sikre, at de nye nationalparker får et reelt indhold. Nationalparkfonden har mulighed for at tilvejebringe supplerende midler fra tilskudsordninger, kommunale bidrag, partnerskabs- og sponsoraftaler m.m., ligesom fonden kan modtage arv og gaver. Nationalparkfonden har mulighed for at medvirke til målretning af andre midler med henblik på at realisere nationalparkplanens mål for udvikling af nationalparken. Fonden kan således indgå aftale med private lodsejere om at søge eksisterende ordninger inden for landdistriktsprogrammet, skovstøttemidler m.m. Skov- og Naturstyrelsen vil endvidere efter aftale med nationalparkfonden indarbejde nationalparkplanens mål i styrelsens driftsplaner for arealer beliggende i nationalparker, således at de statslige driftsmidler målrettes mod realisering af nationalparkplanen. Skov- og Naturstyrelsen har på baggrund af de gennemførte pilotprojekter vurderet, at udgiften pr. nationalpark vil beløbe sig til ca. 3-5 mio. kr./år til drift og 5-10 mio. kr./år til informationsvirksomhed og udviklingsprojekter rettet primært mod private arealer." Fastsættelsen af den årlige bevilling (i udgangspunktet 7,5 mio. kr årligt på Finansloven) må derfor være udregnet på baggrund af en forventning om, at planen kan realiseres delvist via Naturstyrelsens driftsmidler.</i></p> <p>Naturstyrelsens nye vision (Vision for vores fælles natur – Naturstyrelsens nye rammer, januar 2022¹) nævner herudover, at styrelsen står overfor et paradigmeskifte i</p>	
--	---	--

¹ https://naturstyrelsen.dk/media/311222/nst_vision_a4_220201_low.pdf

	<p>forvaltningen af vores fælles natur. Naturen og friluftslivet kommer fremover til at stå som hovedformålet for styrelsens arbejde, herunder øge biodiversiteten og skabe muligheder for et rigt og aktivt friluftsliv, og træproduktionen fremover vil træde mere i baggrunden. <i>"Skal vi i mål med den nye vision, kræver det viden om samspillet mellem biodiversitet og naturforvaltning. Det kræver gode samarbejdsevner med lokale interessenter. Og det kræver god formidling, når vi skal dele de historier, som vores fælles natur er så rig på." ...</i></p> <p>Det hedder bl.a.:</p> <p><i>"Vest: Indeholder generelt store sammenhængende områder med internationalt værdifuld kystnatur i form af bl.a. klitter og klithede, der er unikt i europæisk perspektiv både på grund af omfanget i Danmark og naturkvaliteten. Her ligger også landets væsentligste strandengs- og vådområder, hvor målrettet forvaltning for især eng-, vade- og vandfugle også fremover bør have højeste prioritet, da Danmark her har et særligt internationalt ansvar. Her findes store områder med nåletræsplantager oprindeligt plantet for at stoppe sandflugten i 1800-tallet. Nåletræsplantagerne er kendetegnet ved en høj andel af ikke-hjemmehørende arter som sitkagran og contortafyr, hvor der kræves en stor indsats for at sikre, at vækst og genvækst ikke vil være dominerende på arealerne. Dele af nåletræsplantagerne kan med fordel konverteres til lysåben natur og dermed øge det danske areal med klitter og klithede." og "Ved at skabe bedre og mere natur bør der kunne tilbydes god adgang og "naturvelfærd" for alle borgerne uanset, hvor i landet man bor" ... "Som et centralt element i udviklingen af friluftslivet på Naturstyrelsens arealer skal der være</i></p>	
--	---	--

	<p><i>fokus på, at alle borgere skal have god adgang til arealerne og lige muligheder for at bruge naturen."</i></p> <p>Henvist til dette, skulle der gerne være adskillige steder, hvor der kan være synergi-effekter.</p>	
<p><u>Kommentarer til 3.2:</u> Flot fokus på at styrke biodiversiteten og fine ideer til også at formidle dette til lokale og besøgende. Det er positivt, at der indgår overvejelser omkring bæredygtighed, men hvis man for alvor skal kalde udviklingen bæredygtig, bør overvejelser omkring økonomiske og sociale aspekter også indgå, jf. bæredygtighedstrekanten.</p>	<p>Ja, det er helt korrekt! Det gør vi bl.a. gennem søjlen bæredygtig udvikling af lokalområdet og tværgående indsatser i planen. Det gælder fx i relation til undervisning (social bæredygtighed), jobskabelse (social og økonomisk bæredygtighed), tiltrækning af arbejdskraft (social og økonomisk bæredygtighed), øget omsætning (økonomisk bæredygtighed) bl.a. grundet det, at naturen også er blevet et stærkt brand. Hertil kommer, at mere end 250 frivillige involveres i drift og udvikling. For mange er det med til at skabe en god overgang mellem arbejdsliv og pensionisttilværelse, og give en god alderdom fyldt med mening, ny viden og et stærkt fællesskab (social bæredygtighed).</p>	Ingen
<p><u>Kommentarer til afsnit 4.3</u> Der kunne eventuelt skelnes tydeligere mellem, hvad der er nationalparkfondens vision, og hvad der er dens pligt jf. Bekendtgørelse om Nationalpark Thy.</p>	<p>Gennem en årrække har man i mange virksomheder, herunder også offentlige organisationer, arbejdet med at skabe en fælles retning med en mission, en vision og værdier.</p> <p>Missionen er hele årsagen til, at organisationen eksisterer. Og Nationalparkfond Thys mission er derfor også de formål, der er med nationalparkens etablering jf. Bekendtgørelse om Nationalpark Thy. Pligten fremgår derfor også af bekendtgørelsens §§ vedr. formål og målsætninger, som klart fremgår af afsnit 4.3.2 i planforslaget.</p>	Ingen

	<p>Visionen derimod beskriver det fremtidige billede af Nationalpark Thy, som den fælles retning, nationalparkfondens ansatte skal arbejde efter at opnå.</p> <p>Sammen med missionen udgør visionen et vigtigt grundlag for strategiske valg og fravalg.</p> <p>Det har været væsentligt for bestyrelsen – siden tilblivelsen af den anden nationalparkplan, at formulere en samlende vision, der herudover både er visionær, rummelig, unik og implementerbar.</p>	
<p><u>Kommentarer til 5.2.1:</u> Naturstyrelsen bruger ikke betegnelsen ”shelterplads”, men i stedet ”shelter på primitiv overnatningsplads”, jf. sommerhuslovgivningen, herunder campingreglementet</p>	<p>Beklager, det havde vi ikke bemærket.</p>	<p>Tilrettes</p>
<p><u>Kommentarer til afsnit 5.3.2</u> Friluftszonering er ikke et middel til at planlægge friluftsliv, det er et forvaltningsværktøj til at understøtte planlægning af friluftsfaciliteter. Afsnittet kan give det indtryk, at man med zonering (ud over de aktiviteter der er knyttet til anlagte faciliteter) kan friholde områder for bestemte aktiviteter. Det kan man ikke, da offentlighedens adgang til at færdes i naturen er fastsat i lovgivningen og ikke kan reguleres gennem zonering.</p>	<p>OK, den forskel var vi ikke opmærksom på. Vi er dog klar over, at der er offentlig adgang bredt til de fleste af statens arealer i Nationalpark Thy, hvilket dog ikke forhindrer, at man gennem <i>nudging</i> (fx med stier og faciliteter) kan påvirke, hvor folk primært færdes. Det ses der mange eksempler på i vore nabolande, fx Norge, hvor der er allemandsret.</p>	<p>Anden sætning i tredje afsnit på s. 60 slettes.</p>
<p>Kommentarer til afsnit 5.3.5</p>		
<p>Det er positivt med fokus på overvågning af forskellige forvaltningstiltags effekt på arter og naturtyper. Det kunne også være relevant at overvåge tiltags effekt på brugernes adfærd og oplevelse af at være i naturen</p>	<p>Det er allerede sket i relation til projektet Trædesten til naturen. I relation til naturprojekter, kunne det være et oplagt samarbejdsprojekt, hvis der kan findes midler hertil.</p>	<p>Medtages på højt niveau som et muligt samarbejdsprojekt</p>

Naturstyrelsen ser frem til et fortsat godt samarbejde om udvikling af nationalparken	Det gør Nationalparkfond Thys bestyrelse, råd og ansatte også	Ingen
---	---	-------